

Enige resultaten van de inventarisaties t. b. v. de Avifauna West Nederland
in de regio Haarlem.

Allereerst een woord van dank aan alle medewerkers die hun steentje hebben bijgedragen tot het welslagen van dit grote projekt. Er zijn slechts twee personen die zich niet aan de gemaakte afspraken hebben gehouden. De heer J. Odink (als betaalde inventarisant) leverde geen stippenkaarten in en heeft verschillende terreinen maar matig geïnventariseerd. Hierdoor miste hij zelfs enige opvallende vogelsoorten, zoals een kolonie Visdiefjes waartussen 2 paar Noordse Sterns broedden en een kolonie Huiszwaluwen. De heer M. Luikinga heeft na 4 jaar inventariseren en vele verzoeken om resultaten helemaal niets ingeleverd. Gelukkig behoeft het door hem geïnventariseerde terrein (Burdet) niet als een witte plek op de kaart te worden ingezonden, want op de valreep kreeg ik van de heren Akkerman sr. en jr. een groot aantal gegevens over de broedvogelstand aldaar.

Na de moeilijke start in 1973, (door gebrek aan goede kaarten werd slechts één terrein in dat jaar geïnventariseerd) is toch in de 4 jaar die ons nog resteerden hard gewerkt door een groot aantal mensen. Het slagen van dit projekt is voor een flink deel te danken aan de 7 betaalde inventariseren die we konden inzetten doordat de provinciale waterstaten van Noord- en Zuidholland hiervoor geld beschikbaar stelden. De betaalde krachten moesten gedurende het broedseizoen 3 maanden kontinu inventariseren.

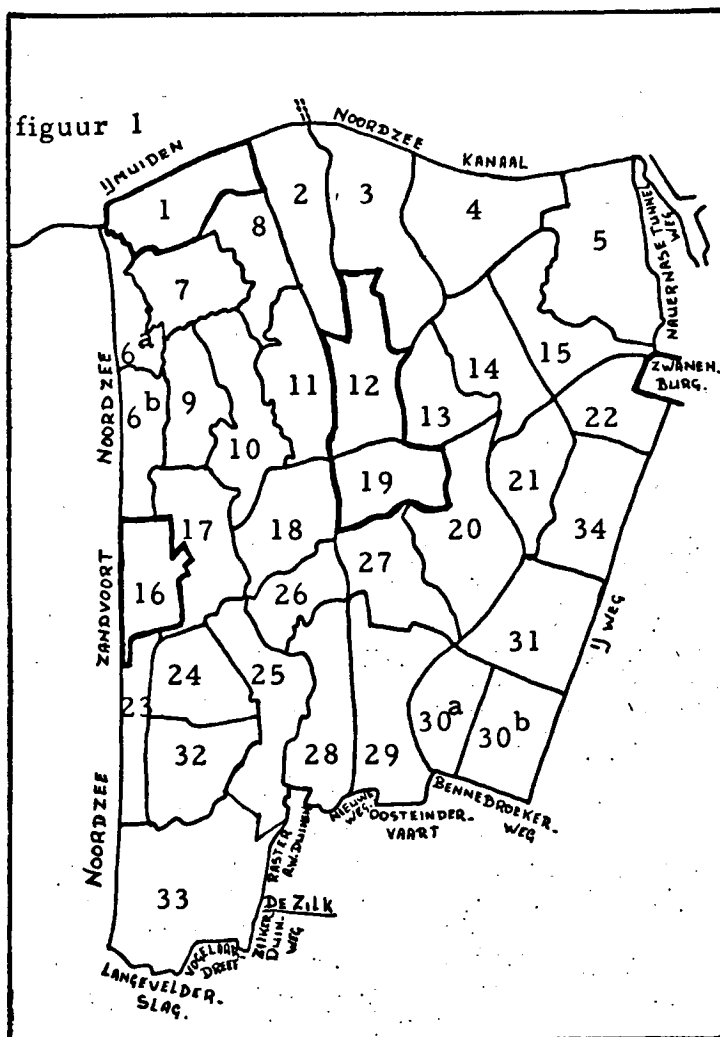
Nu alle gegevens binnen zijn, blijkt wel hoe vogelrijk onze regio nog is. De oppervlakte van de regio Haarlem bedraagt ca. 232 km.² dat is 23200 ha., hierop werden 102252-117021 broedparen vastgesteld in 123 soorten en nog 3 mogelijke broedvogelsoorten. De broedgevallen van de Nijlgans zijn hier niet bij gerekend. Het aantal broedparen bedraagt 4, 4-5 paar per ha.

Als we in aanmerking nemen dat grote delen van de Haarlemmermeerpolder en delen van het toekomstige gebied van het Spaarndammerbos erg vogelarm zijn, volgt hieruit dat de duingebieden, de landgoederen op het oude binnenduin en villawijken in Bloemendaal en Aerdenhout zeer vogelrijk zijn.

De regio Haarlem werd verdeeld in 36 telgebieden (zie fig. 1), genummerd van 1 t/m 34. Twee telgebieden werden naderhand in tweeën gedeeld, t. w. 6 in 6^a en 6^b en 30 in 30^a en 30^b. De vogelsoorten die het hoogst scoorden in het aantal broedparen waren ook de algemeenste soorten. Alleen voor de Kokmeeuwen gaat dit niet op, zij zijn tweede op de ranglijst, maar zij behoren tot de minst algemene broedvogels van de regio Haarlem. Zij komen als broedvogel slechts in 3 telgebieden voor.

Hierna volgt de "top 10" van de broedvogels, met achter het aantal broedparen tussen haakjes het aantal telgebieden waar zij broedend werden aangetroffen.

1	Huismus	36298-41223	paar	(32)
2	Kokmeeuw	8518	"	(3)
3	Spreeuw	7141-9369	"	(34)
4	Merel	5222-5871	"	(36)
5	Fitis	4730-4973	"	(34)
6	Koolmees	2552-3018	"	(35)
7	Winterkoning	2558-2838	"	(35)
8	Roodborst	2482-2734	"	(30)
9	Houtduif	2207-2844	"	(35)
10	Heggemus	2112-2309	"	(35)

Van een aantal opvallende vogelsoorten is een verspreidingskaartje toegevoegd.

Figuur 2:

De Holenduif gaat al vele jaren achteruit, daarom is het verheugend dat toch nog 32-36 paar vastgesteld konden worden, waarbij vermeld moet worden dat b. v. in de Haarlemmerhout na jaren

van afwezigheid de Holenduif zich weer in 1977 vestigde

De Goudvink is een wat moeilijk vast te stellen broedvogel, die waarschijnlijk onderschat wordt doordat zij zich tijdens het broeden zeer onopvallend gedraagt

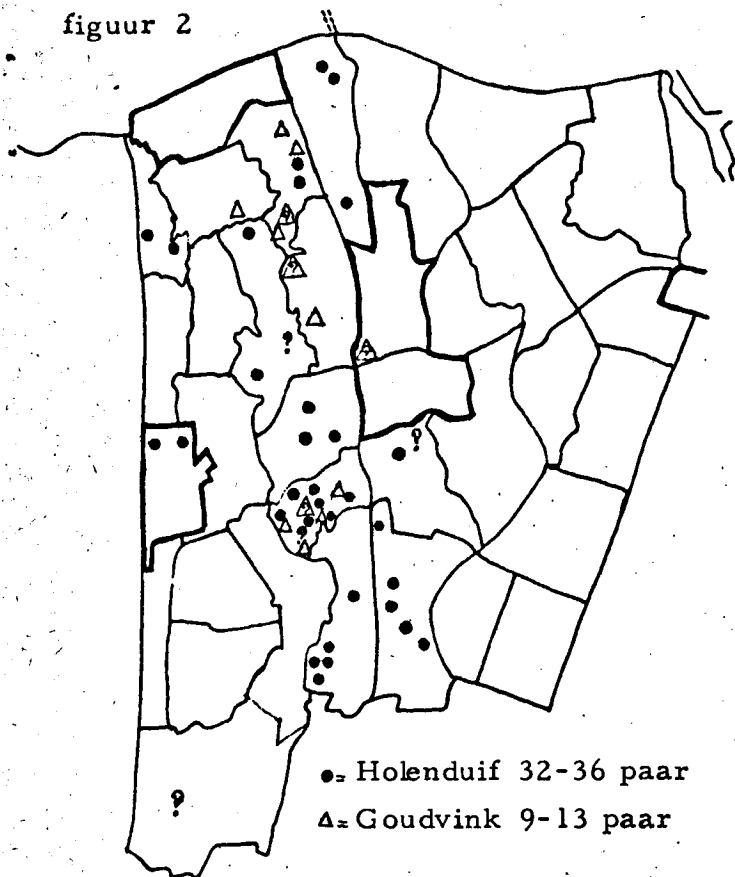
Figuur 3 :

De Steenuil gaat vooral in de duinstreek de laatste 10 jaar hard achteruit. Het éne paar uit de A. W. duinen(zie kaart) behoort ook al tot het verleden. Het aantal van 1-3 paar valt toch erg tegen, want vooral uit de poldergebieden had ik nog wel enige broedparen verwacht.

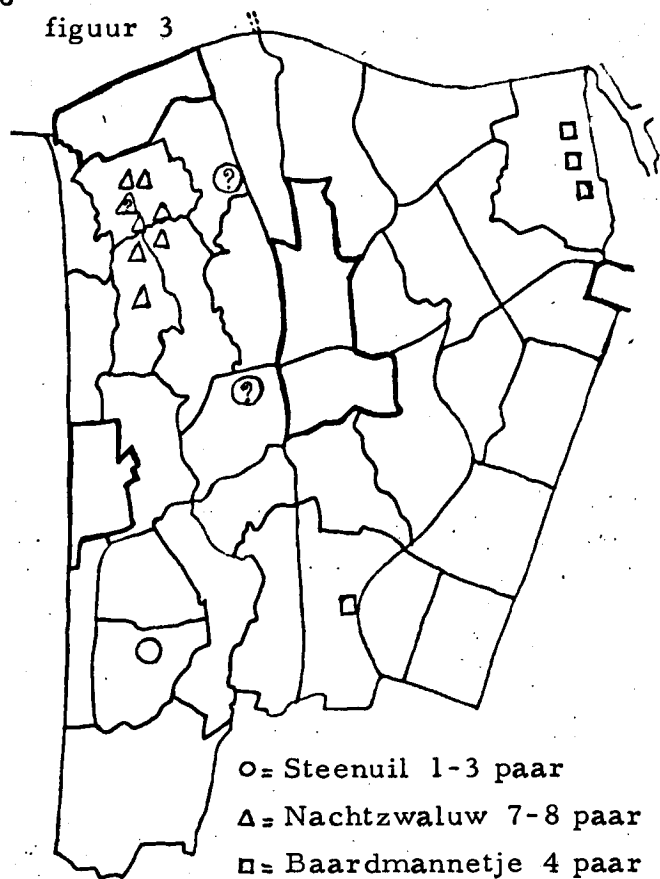
De Nachtzwaluw heeft zich na jarenlange achteruitgang weer in enige gebieden ten dele hersteld. Vreemd is het, dat dit alleen in het noordelijk deel van onze regio gebeurde.

Het Baardmannetje is een onverwachte broedvogel, die zich waarschijnlijk niet zal handhaven.

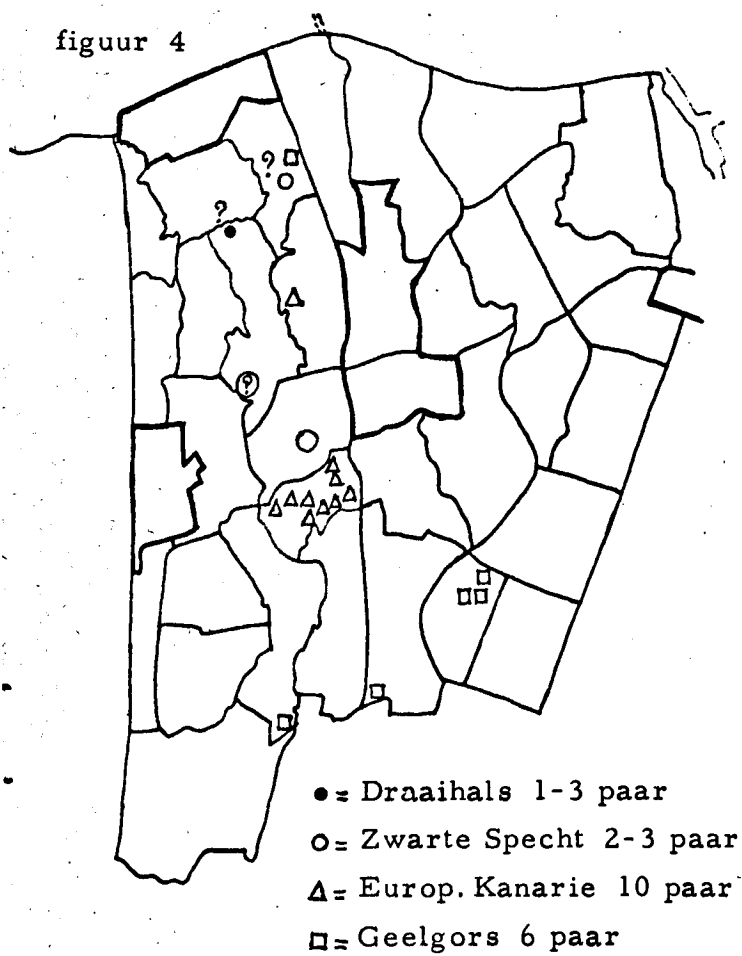
figuur 2

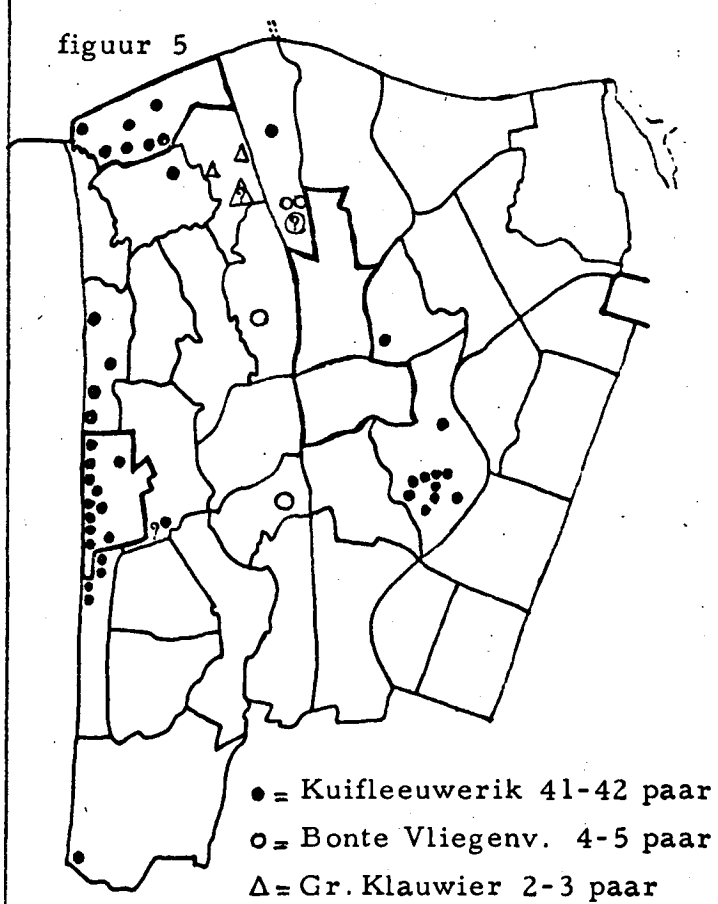
figuur 3

figuur 4

figuur 5

Figuur 4 :

Ook onverwacht was het vaststellen van de Draaihals als broedvogel, mogelijk zelfs meerdere broedparen. Of dit blijvend is, zal de toekomst moeten uitmaken.

De Zwarte Specht broedt al weer enige jaren binnen onze regio, zonder dat iets van uitbreiding bemerkt werd. Nu werden toch 2 zekere en 1 mogelijk broedgeval vastgesteld. Bovendien werd in Aerdenhout één eks. aangetroffen, die bezig was een nesthol uit te hakken. Helaas is hier verder niets meer van gezien. Nieuwe vestigingen in onze omgeving zijn te verwachten.

De Europese Kanarie is zich weer duidelijk aan het herstellen, na een jarenlange achteruitgang. Blijkens oudere (literatuur) gegevens, toenemend tot in de zestigerjaren, daarna afnemend tot min. 2 paar in 1971 en 0-1 paar in 1972. Hierna weer een toename in telgebied 26 (Aerdenhout). Ter illustratie voor een groot deel van Aerdenhout de volgende gegevens :

jaar : '64 '65 '66 '67 '68 '69 '70 '71 '72 '73 '74 '75 '76 '77

paar : 4 5 1 6 4 4 2 2 0-1 1 2 3 9 ± 9

In 1976 en 1977 werd het gehele telgebied 26 onderzocht, ook het westelijk deel waar in voorgaande jaren niet werd geïnventariseerd.

De Geelgors is onrustbarend achteruit gegaan, kwam in vroeger jaren met meerdere paren voor in het oostelijk deel der duinen en op de bollenvelden. Na jaren van afwezigheid, in 1977 weer in het oostelijk deel van de A. W. duinen.

Figuur 5 :

De Kuifleeuwerik heeft een opvallende verspreiding. Voor het merendeel broeden ze dicht langs de kust in duingebieden met een lage vegetatie en graag bij menselijke nederzettingen. Een ander broedgebied is braak liggende (zand) grond op fabrieksterreinen en bij stadsuitbreidingen.

De Bonte Vliegenvanger zorgde ondanks de al jaren verwachte uitbreiding naar het westen, toch voor een verrassing. Tot voorheen was nooit iets bekend geworden van broeden binnen onze regio. Nu zijn er in 1977 zelfs meerdere paren in nestkastjes tot broeden gekomen in Santpoort en Aerdenhout. Aanvullende gegevens zijn zeer gewenst.

Het voortbestaan van de Grauwe Klauwier binnen onze regio is zeer zorgelijk. Zo'n 15-20 jaar geleden broedden er in de A. W. duinen jaarlijks 3-5 paar en ook uit andere duingebieden zoals de Kennemerduinen werden jaarlijks broedgevallen bekend. Nu broeden er slechts 2-3 paar in het noordelijk deel van onze regio, n.l. in de Heerenduinen.

Mochten er nog mensen zijn die aanvullingen kunnen geven, dan houd ik mij zeer aanbevolen.

Uw regiovertegenwoordiger,
H. Vader.